

Suomen ikäinen Lucia-mummo

Turun Lucia-mummo kruunataan.

Tänä vuonna haettiin satavuotiasta Lucia-mummoa ja löydettiin iloinen ja seurallinen Saimi Lehtonen.

Turun Sanomat

13.12.2017 8:00

Sanna Keskitalo teksti // Jori Liimatainen kuvat

"Hän on suloinen ja pirteä. Hän on seurallinen ja huumorintajuinen ja hänellä on ihana hymy. Hän osallistuu mielellään kaikkiin talossa pidettäviin tapahtumiin." Muun muassa näin perusteli askarteluohjaaja **Eija Koponen** Runosmäen vanhuskeskuksesta ehdotustaan Lucia-mummoksi.

Kun tällä kertaa etsittiin Lucia-mummoa, joka täyttää sata vuotta samana vuonna kuin Suomi, ehdotuksia tuli kaksi. Ensimmäinen ehdotus oli siis Eija Koposen. Toisen lähetti anoppiaan ehdottanut **Tiina Lehtonen**. Molemmissa esitettiin Lucia-mummoksi samaa henkilöä, heinäkuussa sata vuotta täyttänyttä **Saimi Lehtosta**.

Hymy valaisee koko huoneen, kun Saimi Lehtonen tervehtii tulijaa.

– Sata vuotta ja neljä kuukautta, Saimi kertoo ikänsä. Viime heinäkuussa olleen satavuotissyntymäpäivänsä jälkeen hän on leikillisesti ilmoittanut ikänsä näin – vuosia ja kuukausina.

– Olen niin ihmeissäni siitä, että ikää on kertynyt jo näin paljon. Vaikka meitä oli kaikkiaan 12 sisarusta, kukaan muu kuin minä ei ikävä kyllä enää ole elossa, Saimi toteaa.

Saimi ei kuitenkaan ole sukunsa ainoa pitkäikäinen. Hänen äitinsä eli 97-vuotiaaksi ja hänen veljensä 96-vuotiaaksi.

Saimin elämä on kuin kokonaisesta vuosisadasta kertova historiankirja. Hän syntyi maalaistalon tyttärenä Viipurin lähellä muutamia kuukausia ennen kuin Suomi itsenäistyi.

– Valtio osti maatilamme alueen lentokentäksi, joten muutimme kaupunkiin Ensoon, Saimi kertoo.

Enso on nykyään Venäjän puolella, ihan Suomen rajassa kiinni.

– Äiti opetti meidät kaikki leipomaan karjalanpiirakoita, mutta silti en ole niitä kyllä juuri leiponut.

Karjalanpaisti sen sijaan on ollut kaikissa Saimi Lehtosen juhlissa mukana.

Jori Liimatainen

Saimi Lehtosen pojat Reino ja Raimo Lehtonen osallistuivat juhlaan vaimojensa Marja Liisa Niemisen ja Tiinan Lehtosen kanssa.

18-vuotiaana Saimi muutti Turkuun työskennelläkseen kalaliikkeessä, tarkemmin sanottuna kalasavustamossa. Aika lähellä Turun Pahaniemessä sijainnutta savustamo oli talo, jossa oli mukava ja hyväntuulinen poika, Kalle. Hänestä tuli Saimin aviomies. Nuoripari muutti miehen lapsuudenkotiin asumaan.

Sota toi myös Saimin äidin Turkuun. Sisarukset asettuivat eri puolille Suomea, mutta pitivät tiivistä yhteyttä.

Saimi sai töitä Kestilästä.

– Työskentelin siellä nappikoneella. Teimme sotilaspukujen napinreikiä.

Saimi muistaa yksityiskohdat tarkasti ja kertoo mielellään.

– Olin kerran jatkosodan aikana kävelemässä Pahaniemestä kaupunkiin töihin, kun Pikku-Berliinin kohdalla aidanraosta näkyi käsi, joka heilutti jotakin valkoista.

Pikku-Berliini oli saksalaisten varuskunta-alue, joka sijaitsi Iso-Heikkilässä jätevedenpuhdistamon paikalla.

– Ajattelin uteliaana karjalaistytönä, että ei kai se minua tapa, jos kurkistan mistä on kyse.

Saksalainen sotilas pyysi, että Saimi veisi valkoiseen kuoreen suljetun kirjeen sotilaan ystävälle. Saimi otti kirjeen mukaansa ja meni sen osoitteen mukaisesti kaupungin keskustassa sijaitsevalle asunnolle ja soitti ovikelloa. Hän ojensi kirjeen avaamaan tulleelle naiselle.

– Oli lähellä, etten myöhästynyt töistä sen kirjeen takia.

Kun perheeseen syntyi kaksi poikaa, Reino ja Raimo, Saimi jäi kotiin hoitamaan heitä.

Kun pojat kasvoivat, äiti päätti etsiä töitä. Se kävi siihen aikaan toisella tavalla kuin nykyään.

– Lähdin kävelen Pahaniemestä kohti kaupunkia ja kävin matkalla kahdessa paikassa kysymässä töitä. Molempiin paikkoihin olisin päässyt heti. Kävelin kuitenkin tuttuun Kestilään saakka. Siellä sanottiin, että voin aloittaa siltä istumalta, mutta pyysin kuitenkin miettimisaikaa seuraavaan päivään, Saimi hymyilee muistolle.

Lehtosten perheeseen hankittiin moottorivene ja veneilystä tuli rakas harrastus.

– Oi, että minä nautin siitä, kun sai istua veneessä ja katsella aaltoja, Saimi henkäisee.

Saaristossa oli paljon vähemmän mökkejä kuin nykyään. Ankkuri- ja yöpymispaikkoja oli helppo löytää. Lehtoset ajoivat veneellään aina Uuteenkaupunkiin ja Maarianhaminaan saakka.

Vuonna 1969 perhe hankki mökin Iniön saaristosta. Mökistä tuli rakas kesäpaikka koko perheelle lapsineen ja lapsenlapsineen vuosikymmeniksi.

Tällä hetkellä Saimi Lehtonen asuu Runosmäen vanhuskeskuksessa. Hän pitää musiikista ja tanssista, ja osallistuu mielellään pyörätuolitanssiin.

Kun tuoreelta Lucia-mummolta kysyy elämänohjetta, vastaus tulee nopeasti.

– Elä se, mitä vastaan tuleekin. Sureminen ei kannata.

Saimi Lehtonen (os. Putkonen)

Jori Liimatainen

Saimi Lehtonen sai päähänsä kynttiläkruunun eilen tiistaina Runosmäen vanhuskeskuksessa pidetyssä tilaisuudessa.

Syntynyt: Viipurissa 31.7.1917, tuli Turkuun 18-vuotiaana

Työ: Työskenteli Kestilässä 30 vuotta

Perhe: Aviomies Kalle (kuollut 1997)

2 poikaa

4 lapsenlasta

5 lapsenlapsenlasta

2 lapsenlapsenlapsenlasta

Turun Lucia-mummo

Turun Lucia-mummo valittiin nyt kolmannen kerran.

Valinnan järjesti Päivi Bowie yhteistyössä Turun Sanomien kanssa.

Tällä kertaa Lucia-mummo-kilpailussa haettiin tänä vuonna 100 vuotta täyttäviä ehdokkaita Suomen itsenäisyyden juhlavuoden kunniaksi.

Kilpailuun tuli kaksi ehdotusta, joissa molemmissa ehdotettiin Saimi Lehtosta.